

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLERÅDET

The Norwegian Association of Higher Education Institutions

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep.

0032 OSLO

Deres referanse:

Vår referanse:

Vår dato:

10/219-1

30.08.2010

Høring om utforming av Standard kontoplan for statlige virksomheter

UHR viser til brev fra Kunnskapsdepartementet til universitetene og høyskolene datert 25.06.10 vedr. høring om utforming av Standard kontoplan for statlige virksomheter. UHR har etablert et eget økonomiutvalg under administrasjonsutvalget. Økonomiutvalget har arbeidet med høringen og har følgende kommentarer/merknader til utkastet til Standard kontoplan for statlige virksomheter:

Høringsspørsmål 1a:

Er det foreslåtte, obligatoriske tresifternivået hensiktsmessig ut fra departementenes og statens informasjonsbehov, og gis det tilstrekkelig mulighet til å spesifisere kontoplanen mer detaljert i virksomhetens regnskaper?

Innen UH-sektoren kan det være forskjell på oppfatning av om det foreslåtte tresifternivået i kontoplanen er hensiktsmessig.

Universitetssektoren oppfatter at dersom en standard spesifiseringsgrad på tre-siffer gjennomføres vil enhetenes kontoplan raskt øke til 5 siffer. Den kontoplan som er lagt frem har ikke tilstrekkelig muligheter til underspesifisering og det er for mange arter som er reservert.

For høyskolesektoren kan en utvidelse til obligatorisk kontoplan til 4-siffer nivå være ønskelig. Denne utvidelsen bør utarbeides av sektoren selv, ikke av statlige leverandører av økonomitjenester. Det vil neppe være behov for en utvidelse til 5-siffer. I forbindelse med en evt utvidelse til 4 siffer bør det utarbeides et eget veiledningsnotat med beskrivelse av bruken av konti og regnskapsprinsipper.

I tillegg bør det utarbeides et veiledningsnotat som beskriver gangen fra underkonto → regnskapsoppsett → kontantstrømsanalyse. Dette for å sikre at regnskapene i sektoren er sammenlignbare uten tilpasninger.

Økonomiutvalget vil ta initiativ til et slikt arbeid.

Høringsspørsmål 1b:

Er det hensiktsmessig at reserverte konti kun kan tas i bruk etter beslutning i Finansdepartementet?

Dersom dette skal være en overordnet standard kontoplan og Finansdepartementet ønsker å kunne hente data laget på samme grunnlag er svaret ja.

Høringsspørsmål 2a:

Er den foreslåtte artsinndelingen hensiktsmessig og dekkende for statlige virksomheter og departementer?

Kommentarer til den foreslåtte artsinndelingen:

Forskuddsbetalte kostnader, påløpte inntekt og lignende

17 – Det bør opprettes følgende kontoer

172 Forskuddsbetalte andre kostnader

177 Påløpte andre inntekter

Det er noe uklart hva som skal ligge i 179 Andre forskuddsinnbetalinger da teksten er noe vanskelig å tolke

Bankinnskudd

19 - Strukturen på kontogruppe 19 kan forbedres. De kontoene, som alle statlige virksomheter/bedrifter har pålegg om å bruke, bør komme først. Dvs. at kontoer som ikke er knyttet til statens konsernkontor kan komme til slutt i denne kontogruppen.

Avsetninger for forpliktelser

21 – Skal UH-sektoren benytte de samme prinsipper som i dag ved balanseføring av ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag (konto 217), eller gjenspeiler forslaget en innføring av et nytt prinsipp for bidragsinntekter og da spesielt EU-inntekter? Veiledningsnotatet refererer til bruk av konti 219, 298 og 299 for EU-inntekter.

Hvorfor operere med både begrepene avregning og avsetning da det i prinsippet gjøres en avregning som fører til en avsetning?

Påløpte kostnader

296 – Teksten bør endres fra "Påløpte kostnader" til "Påløpte kostnader og forskuddsbetalt inntekter" (Jfr NS 4102)

Oppdragsprosjekter

Gruppe 35 – hvor skal avregning oppdragprosjekter føres? Det bør opprettes en egen konto til uopptjent inntekt oppdrag.

153 og 297 bør for UH-sektoren øremerkes til oppdrag.

Tilskudd og refusjoner

Gruppe 34 – Hvilke refusjon er det tenkt skal føres her?

Denne gruppen knyttes til regnskapslinjen "Tilskudd fra andre statlige forvaltningsorganer". Dette virker ulogisk med tanke på at den omfatter tilskudd fra bl.a. næringsliv og private.

Salgsinntekter

Gruppe 30 til 32 – her bør det opprette to konti (3 siffer) under varer og tjenester for å kunne forta ytterligere spesifikasjoner.

Gevinst og tap ved avgang av anleggsmidler

Gruppe 38 heter "Gevinst og tap ved avgang av anleggsmidler". I veiledningen er det spesifisert at tap skal føres på konto 780. Teksten bør derfor endres til "Gevinst ved avgang av anleggsmidler" som også er i henhold til NS 4102

I forbindelse med anlegg er både begrepene avhending og avgang brukt. Dette kan virke forvirrende.

Husleie

Kontogruppe 63 har en ulogisk oppbygging. Alle de 3 leiekontoene bør komme først før man fortsetter med driftskostnadskontoene. Kan behovet for leie dekkes av to konti (20 underkonti); 630 og 631?

Andre driftsrelaterte inntekter.

Andre driftsrelaterte inntekter er definert i NS4102 som "inntekt som ikke har direkte sammenheng med salgsinntekt. Dette kan være gevinst ved avgang av anleggsmidler, provisjonsinntekt, leieinntekt, patent- og lisensinntekt, godtgjørelse og lignende"

I det foreliggende forslag er det dekning for flere av disse, men det mangler en for div godtgjørelser. I NS4102 føres dette på kontogruppe 39 som i vårt oppsett er reservert til Inntekt fra bevilgning.

Det bør vurderes å endre navn på gruppe 36 fra "Leieinntekt" til "Leieinntekt og andre driftsrelaterte inntekter" for å dekke dette behovet og at f.eks konto 368 kalles "andre driftsrelaterte inntekter"

Det praktiseres på nåværende tidspunkt en bruk konto 369. Eksempler på underkontoer er: "Erstatning for bøker/video/planter", "Purregebyr bøker" og "Gaver"

Kjøp av fremmede tjenester. Kontogruppe 67.

Den inndelingen som ligger i kontoforslaget kan trenge en nærmere forklaring. Det er uklart hvordan den skal forstås.

Etter flere gjennomganger er vår forståelse at vi benytter konto "677 Innleid personell fra vikarbyrå o.l." når det innleie for å utføre oppgaver som normalt utføres av virksomheten. De andre konti vil være mer rettet mot kjøp av konsulenttjenester.

670 – Regnskaps- og økonomitjenester.

Vi antar at utgifter til revisor i forbindelse f.eks EU-prosjekter vil komme inn under denne gruppen og vi forslår at teksten endres for å gjenspeile dette

Erstatninger

Under kontogruppe 75 bør det opprettes en konto for erstatninger. Da staten er selvassurandør bør det være mulig å se hva dette koster.

Lønn og reise

29 – i følge vedlegg 4 skal konto 291 benyttes til reiseregninger/utlegg, konto 293 til lønn og konto 294 til feriepenger. Dagens underkonti på 293 som for eksempel netto utbetalt lønn, negativ netto og tilbakeholdt lønn inneholder flere av de oppgitte kostnadene samtidig. Det er ønskelig å benytte konto 293 til alle typer kostnader som utbetales gjennom lønssystemet. Konto 291 brukes i dag til bl.a. periodisering av lønn og reiser som foretas i regnskapssystemet.

50 - Det er uheldig å skille mellom fast stillinger på heltid og deltid på to konti. Slike forhold kan mye bedre og mer hensiktsmessig rapporteres fra personalsystemet der slik data allerede er registrert. Oppfølgingen av et skille i kontobruk vil føre til unødvendig arbeid og uhensiktsmessig oppsplitting av relevant styringsinformasjon siden virksomhetene må legge

detaljerings av fastlønn på siffer 4 under to grupper i stedet for en. Det bør være tilsettingsforholdet ikke stillingsprosenten som er avgjørende for kontobruken.

For eksempel på potensielle problemer:

- en person er ansatt i 100 % stilling, men har 50 % stilling på to institutter/avdelinger. Ved desentralisert kontering vil dette kunne føre til 2 deltidstillinger i på konto 502.
- En person som er ansatt i 100 % stilling søker redusert arbeidstid til 80 % for en periode og skal da flyttes fra 500 til 502

Det er også ønskelig for å spesifisere overtid og faste tillegg på egne underkonti. Det er derimot vanskelig å løse dette med fordeling på underkonti under hver av de foreslåtte konti. Det vil være en utfordring for den som attesterer variable bilag å ta stilling til ulike konti iht type tilsettingsforhold. Det er også vanskelig å se at en slik oppsplitting har noen hensikt i økonomisammenheng. Overtid og faste tillegg bør derfor føres på en konto, f.eks 500.

594 – Deltakelse på kurs og konferanser. Navnet til denne konto foreslås endret til "Kompetanseheving". På denne måte kan brukes av kontoen utvides noe.

Gruppe 53 Annen oppgavepliktig godtgjørelse – her bør det opprettes minst en konto (tre-siffer) til for å kunne dekke inn det spesifiseringsnivå som er hensiktsmessig for sektoren.

Det bør gjennomføres en total gjennomgang av kostnads- og balansekonti for lønn og reiser.

Ompostering av lønn.

Innen UH-sektoren er det forskjellig praksis innen dette feltet. Noen omposterer lønn i 9-artene mens andre benytter 5-artene. For å dekke behovet for intern ompostering av lønn innen 5-artene ber vi om at det opprettes to 2 konti som kan benyttes til dette f.eks 558 og 559. Dette vil være lønn som det ikke kan omfordeles i lønssystemet, f.eks kjøp av timer som ikke er knyttet til person. For virksomhetens totale vil disse konti gå i null.

Andre driftskostnader

I gruppe 65 og 66 bør det opprettes en konto (3 siffer nivå) til som kan disponeres fritt for å gi nødvendig mulighet til spesifisering.

Høringsspørsmål 2b:

Er en reservering av enkelte konti i kontoplanen hensiktsmessig for eventuell fremtidig aggregering og eliminering av fordringer, gjeld og intern handel mellom statlige virksomheter?

Når det gjelder handel mellom statsetater må det gjøres en nærmere avklaring av skillet mellom handel og bidrag.

Høringsspørsmål 3:

Er utformingen av Standard kontoplan hensiktsmessig for å ivareta kravet om rapportering til statsregnskapet etter kontantprinsippet, herunder at det ikke foreslås å stille krav til obligatorisk bruk av egen dimensjon for kapittel/post?

I veiledningsnotatet til virksomheter som benytter SRS bør det spesifiseres hvilke fritak de nettobudsjetterte virksomhetene har.

Høringsspørsmål 4:

Bør standard kontoplan presenteres som en felles Standard og med to tilhørende veiledningsnotat, eller bør dette presenteres som hver sin kontoplan med tilhørende veiledningsnotat for henholdsvis kontantprinsippet og periodiseringsprinsippet?

Det må utarbeides to kontoplaner med tilhørende veiledningsnotat. Dette gir en mer oversiktlig kontoplan og letter arbeidet med innføring og opplæring da man slipper å sile informasjon. En kombinert kontoplan kan også føre til feil bruk av konti

Høringsspørsmål 5a:

Bør Standard kontoplan anses for en føringskontoplan som legges inn i regnskapssystemet (hovedbok)?

Ja

Høringsspørsmål 5b:

Bør krav til føringskontoplan også omfatte forsystemer og hjelpesystemer, eller er det tilstrekkelig at slike systemer kan avlevere regnskapsinformasjon til registrering i regnskapssystemet (hovedbok) i henhold til Standard kontoplan?

Det bør ikke stilles krav til forsystemer og hjelpesystemer så lenge det som overføres til regnskapssystemet er i overensstemmelse med standard kontoplan og bokføringsloven.

Høringsspørsmål 6:

Er Standard kontoplan hensiktsmessig for forvaltningsbedriftene?

Ikke aktuelt for UH-sektoren

Høringsspørsmål 7:

Er Standard kontoplan dekkende for statlige utlån, og bør det utarbeides nærmere retningslinjer for føring av utlån til kunder og lånemellomværet med statskassen, for ensartet tilrettelegging til Standard kontoplan?

Ikke aktuelt for UH-sektoren.

Høringsspørsmål 8a:

Er SSØ sitt forslag til gruppering i artsinndeling på området innkrevingsvirksomhet hensiktsmessig?

Ikke aktuelt for UH-sektoren.

Høringsspørsmål 8b:

Er SSØ sitt forslag til artsinndeling og gruppering på området tilskuddsforvaltning hensiktsmessig?

Det bør avklares hvordan UH-sektoren skal føre videreformidling av tilskudd/bidrag i forbindelse med samarbeidsprosjekter. Dette praktiseres noe ulik i dag.

Høringsspørsmål 9:

Bør det kreves at underposter rapporteres for samtlige driftsposter i Utgiftsavdeling 1, Statens egne driftsutgifter (postene 01-29)?

Ikke relevant for UH-sektoren

Innføring

Finansdepartementet skisserer en frivillig innføring fra ny kontoplan fra 1. januar 2011 med sikte på en obligatorisk innføring i 2014 etter en nærmere vurdering av erfaringer.

Kunnskapsdepartementet skriver i brev av 13. august 2010 til institusjonene om delårsregnskap for 2. tertial 2010 at departementet tar sikte på å innføre Standard kontoplan for statlige virksomheter som føringskontoplan for institusjoner i universitets- og høyskolesektoren som har unntak fra bruttoprinsippet med virkning fra 1. januar 2011.

UHRs økonomiutvalg har bred støtte i sektoren når vi mener at UH-sektoren bør vente til etter at evalueringen er gjennomført. Sektoren har vært i gjennom så mange store og små endringer

de senere årene og trenger derfor å være sikker på at den nye kontoplanen er evaluert og kan anses som en endelig versjon. Det kan også nevnes at sektoren (i alle fall høyskolene) høsten 2010 skal innføre elektronisk meldingssentral (for mottak av e-faktura). Institusjonene skal videre forberede implementeringen av et felles bestillings- og fakturahåndteringssystem (våren 2010). I tillegg til dette, vil flere institusjoner ta i bruk nye elektroniske, støttesystemer som Agresso Planlegger, (budsjetteringsverktøy), Artemis (prosjektstyringssystem), Excelerator (rapporteringsverktøy) m.m., systemer som vil kreve betydelig personalressurser i en innføringsfase. De fleste høyskolene bruker felles SAP-løsning som medfører at de har felles kontoplan for lønn og reiser ned på 4 siffer. Det betyr at de må utarbeide en ny kontoplan som skal implementeres av SSØ i SAP. Dersom de skal starte opp med dette i januar 2011, må den detaljerte kontoplanen være på plass 1. desember 2010 i SAP. I tillegg må SSØ omprogrammere måten SAP tildeler automatisk kontonummer ved registrering av fastlønn og variable bilag.

Det må være samsvar mellom Standard kontoplan og kravene som Kunnskapsdepartementet setter til regnskapsrapportering. Sektoren trenger en kontoplan som er tilpasset rapporteringskravet Kunnskapsdepartementet stiller slik dagens kontoplan er. Vi mener at KD-rapporteringen må tilpasses ny Standard kontoplan, ellers blir dette et steg tilbake.

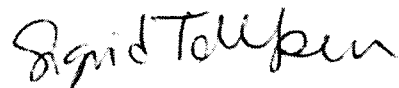
På bakgrunn av punktene over, mener vi det må være mulig å avvente innføringen, i alle fall til 2012. UHRs økonomiutvalg ber derfor om at Kunnskapsdepartementet revurderer tidsplanen for innføring av Standard kontoplan. Særlig innen høyskolesektoren oppleves en betydelig slitasje etter flere år med mange endringer og har derfor behov for ro til å jobbe internt i egne organisasjoner med kvalitetssikring.

UHRs økonomiutvalg håper Kunnskapsdepartementet vurderer innspillene fra sektoren grundig, og vil spesielt trekke frem punktet om innføringstempo. Vi ser frem til videre kontakt og samarbeid med Kunnskapsdepartementet.

Vennlig hilsen

Sign.

Kjell Bernstrøm
leder UHRs økonomiutvalg

Sigrid Tollefsen
seniorrådgiver